

פנינים נפלאים ומתוקים על הפרשה

זרע שמשון

מתוך הספר המסגל "זרע שמשון" שחברו המקבל האלקי הקדמון רבי שמשון חיים ב"ר נחמן מירבאל נחמני זכר צדיק וקדוש לברכה. אשר בקש שילמדו בספרו והבטיח ישועות רבות למקמי בקשתו.

שבועות תשפ"ו • גליון 396

תורת שמשון

על ידי אש התורה מרחיקין את היצר הרע

רק השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראוי עיניך ופן יסורו מלבבך כל ימי חייך והודעתם לבניך ולבני בניך יום אשר עמדת לפני ה' אלקיך בחרב באמר ה' אלי הקהל לי את העם ואשמעם את דברי אשר ילמדון ליראה אתי כל הימים אשר הם חיים על האדמה ואת בניהם ללמדון ותקרבון ותעמדון תחת ההר וההר בער באש עד לב השמים השן ענן וערפל (דברים ד ט-יא): מדקדק הזרע שמשון זלה"ה: יש להבין לאיזה למוד נתפון הכתוב, והאיך ילמדו זאת. ועוד מה ענין שהסמיך את למוד היראה למה שספר שהיה היה בוער באש.

בסגלת שמיעת קולו של הקב"ה נעקר יצר הרע מלבם

ומבאר הזרע שמשון זלה"ה במתיקות: על פי מה שאמרנו במדרש (ילקוט ישעיה רמז תע"ט) שכששמעו ישראל קולו של הקב"ה נתקע תלמוד תורה בלבם, והיו לומדים ולא שוכחים, אבל כשאמרנו למשה דבר אתה עמנו ואל ידבר ה' וכו', חזרו להיות לומדים ושוכחים. והנה כאן אמר הכתוב 'הקהל לי את העם ואשמעם את דברי', והיינו שמדבר בסגלת שמיעת קולו של הקב"ה בעצמו ובכך נעקר יצר הרע מלבם, עד שאמרנו למשה 'דבר אתה עמנו' שאז חזר בהם היצר הרע. אכן כל זה היה רק למי ששמע קולו של הקב"ה, ולא לבניהם דור השני שלא שמעו את קולו של הקב"ה, ואם כן איך הם יעקרו את יצרם הרע מלבם.

הטעם שנתנה התורה באש

ולש לומר דהנה ידוע דהיצר הרע נקרא נחש, והנחש טבעו להתרחק מן ההבל (ראה רמב"ם הלכות רוצח פרק יא הלכה ח), שזחלי עפר מתיראין מן ההבל.

ובזה מתבאר במתיקות הטעם שנתנה התורה באש, בכדי לתקע בלבנו יראה שלמה, שעל ידי האש של התורה מרחיקים את הנחש - היצר הרע, שטבעו שבורח מן האש.

ובזה מתפרשים כל הפסוקים יפה, שהתחיל לומר ולהזהיר את ישראל שיזכרו את היום שקבלו את התורה מאת הקב"ה, ושאז נתקע היראה בלבם היות ששמעו אותו מפי הקב"ה, ואף שאחר כך אבדו מדרגה זו על ידי שאמרנו 'דבר אתה עמנו', משום כך הוסיף הכתוב לומר 'שילמדון ליראה אתי כל הימים', היינו דצריכים הם עוד ללמוד ממה שראו והבחינו שהתורה נתנה באש, כי נמשלה לאש, וכמו שהנחש בורח מהאש כך אם יעסקו בתורה ינצלו מהיצר הרע.

ואת בניהם ילמדון, היינו שדבר זה ילמדו את בניהם שלא שמעו מפי הקב"ה בעצמו, שגם אצלם יתקע היראה בלבם, שילמדו אותם עמק הענין שנתנה התורה באש, שהתורה כמו אש שמרחיק את כל הנחשים והיצר הרע, וממילא גם בניהם שלא שמעו את קולו של הקב"ה, יש להם עדין עצה לתקע את היראה בלבם על ידי שיעסקו בתורה שנתנה באש. (זרע שמשון פרשת ואתחנן אות ד, עיי"ש עוד שמרחיב במתיקות)

ממשיכים ללמוד

ספר
תולדות שמשון
על מסכת אבות
ספרו הראשון של רבינו

תורמים
לזרע שמשון
ורואים ישועות

02-80-80-500
347-496-5657

הספר שמחולל פלאות.
אלפים נושעו בהבטחתו.

הוצאת הגליון והפצתו לזכות

לברכה והצלחה

דניאל אורי בן רגינה מלכה

הצלחה וברכה בלי גבול ומדה
"בתים מלאים כל טוב עושר וכבוד"

ועינים מרחיקות בנים
בני בנים כשחילי זיתים
סביב לשלחנס, חכמים
ובכורים, ובתים מלאים
כל טוב, גם עושר
גם כבוד לא יסופו
מזרעם

ברכת המחבר
מתוך הקדמת הספר

הוצאת הגליון והפצתו

לעילוי נשמת

האשה החשובה מרת ברכה איידל רחל

בת הרב חיים יעקב ישראל זילברברג ע"ה
נלב"ע י"ט שני של חג השבועות ז' סיון תשס"ב ת.צ.ב.ה.

הטעם שישראל מתנועעים בלמוד התורה

וכן המצוות, אינה מטלת החובה על כל אדם לקיים בשוה, בכל עת וזמן ובכל מקום. שהרי מי שנולד לו בן, מחיב באותה המצוה באותו היום, ולא האחרים, וכן פדיון הבן. ומי שיש לו בית, מיוחד לעשות מעקה, והאחרים חייבים במצוות אלו ביום אחר וכו'. ומשום הכי דומות ממש לגר. אבל האור מאירה לכל העולם בלוי בשוה, וכן חובת התורה מטלת על כל אחד מישראל, וכל אחד בודק עד מקום שיידו מגעת, אם במקרא או במשנה או בגמרא. (פרשת ואתחנן אות י)

מתי נחשב נתינת מתנה לתלמיד חכם במקריב בכורים

מה שאמרו ז"ל (כתובות קה, ב), כל המביא דורון לתלמיד חכם כאלו הקריב בכורים, וכל המהנה חכם מנכסיו וכו', זהו במי שעושה זה בלי שום תנאי, אבל מי שעושה תנאי לזכות בתורתו, בזיון וגנאי הוא לו, שמוכיח הדבר שאינו עושה לשם שמים אלא לתקנות פרס, ובוזי יבזו לו. (פרשת במדבר אות ד)

אחר קריאת התורה בא האור

פסוק (משלי ו, כג) 'כי נר מצוה ותורה אור'. והטעם שבמצוה הקדים 'נר' למצוה, ובתורה הקדים 'תורה' לאור, ולא כתב 'כי נר מצוה ואור תורה', אי נמי, 'כי מצוה נר ותורה אור'. יש לומר, לפי שבמצוה צריך שתקדים הכוונה למעשה המצוה, והכוונה שיש לו לאדם בתחלת המצוה, היא עצמה הכוונה שיש לו עד סוף גמר המצוה. אמנם בתורה אינו כן, כי האדם קורא ולומד, וליגרוס איננו וחדר ליסב (שבת סג, א), ואף על גב דלא ידע מאי קאמר (ע"י, א), ואחר כך צריך שיתעצם בהבנת הלמוד, ויהיה שואל עזרו מקדש, שה' יאיר עיניו בתורתו. ומשום הכי כתיב 'תורה אור', שאחר קריאת התורה בא האור, והוא אור ממש, ולא נר בלבד. וכן כתיב (תהלים קיט, יח) 'אל עיני ואביטה נפלאות מתורתך'. (פרשת ואתחנן אות י)

ועם זה יובן הכתוב (תהלים פט, טז) אשרי העם יודעי תרועה ה' באור פניו יהלכון, ויש לדקדק, מהו 'יהלכון', דמה ענין הליכה עם האור. ויש לומר, דשני חלקים יש באדם, גוף ונפש, ואם האדם הוא לפעמים עיף ויגע, הוא יושב ואינו הולך, אבל זו הישיבה היא למנוחת הגוף דוקא, שהרי חלק הנפש, דהינו חלק הרוחניות שבו, לעולם אינו יושב ואינו עיף. אם כן, לגבי הרוחניות שיה' לשון הליכה, שלעולם הולך ומתרבה. וזהו הטעם שאמרו ז"ל (ברכות סד, א), תלמידי חכמים אין להם מנוחה בעולם הבא, שנאמר (תהלים פד, ח) 'לכו מחיל אל חיל', לפי שאין הם כלם רוחניות, ואין צורך למנוחה, לפי שאין שם עיפות ויגיעה.

וכן הרגילו חז"ל לומר לשון 'הלכה' בכל התלמוד, לפי שהוא דבר שהולך ובא מקדם עד סוף. אי נמי, שישראל מתהלכים בו, כמו שכתב הערוך (ערך הלך). וזהו הטעם שישראל מתנועעים בלמוד התורה והמצוות, לפי שחלק הרוחניות לעולם אינו נח, כמו הנר כשהיא דולקת לעולם היא מתנועעת והולכת. (זרע שמשון פרשת וילך אות ח)

טעם שהמשיל המצוות לנר והתורה לאור

פסוק (משלי ו, כג) 'כי נר מצוה ותורה אור'. הטעם שהמשיל המצוה לנר, והתורה לאור, לפי שהנר אינו נדלק בליילה בכל החדרים ובכל המקומות, רק במקום שבו אדם משתמשים בו, וכפי הצורך שיש להם באותו מקום מיוחד.

הקדוש ברוך הוא רצה שבמתן תורה יקנו ישראל נשמה חדשה

אמרו ז"ל בפרק ט' דשבת (פה, ב), כל דבור שיצא מפי הקדוש ברוך הוא פרוה נשמתם של ישראל, דכתיב (שיר השירים ה, ו) 'נפשי יצאה בדבורי', והקדוש ברוך הוא הוריד טל שעתיד להחיות בו מתים, והחיה אותם וכו'. וקשה, ולמה היה צריך לכל זה, ולא נתן להם כח מתחלה לסבל, והלא אין מעצור לה' וכו'. ויש לומר, שרצה שימנותו, כדי שיקנו נשמה חדשה והנהיג חדשה, שלא יהיו עוד אותם האנשים ממש שהיו מתחלה עבדים, שהרי אותם מתו, ואלו אחרים הם, והרי הם אינם עבדים עוד. וזה היה טעם נמי של כפית הקר, כדי שירמזו אל קבורת הגופים הראשונים, ואלו חדשים הם. (פרשת יתרו אות ט)

בעצרת הכל מודים שיש מצות אכילה, לרמוז שמחמת שיש אצלנו אכילה ושתייה זכינו לתורה

בפרק ו' דפסחים (סה, ב), אמר רבי אלעזר, הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם, מאי טעמא, יום שנתנה בו תורה הוא. צריך עיון בדברי רבי אלעזר, הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם וכו', דאין בעינן 'לכם' בעצרת מפני שנתנה בו תורה, אדרבא, ביום שקבלו התורה שהיא כלה לעולם הבא, דשכר מצוות בהאי עלמא ליכא (מידוין לט, ב), היה מן הראוי שיהיה אותו יום כלו מקדש לשמים.

ויש לומר, שהאיל שמלאכי השרת נתאוו לתורה, ולפי שאינם יכולים לקיים המצוות בגופניות ובמעשה, זכה משה ונצחם, כמו שאמרו ז"ל (שבת פה, ב), אם כן מטעם זה עצמו מחיבים ישראל לאכל ביום זה, שהרי אם לא היתה ביניהם אכילה, התורה אינה ראויה נמי להם, שפמה אזהרות נאמרו בתורה לאסור באכילה הרבה דברים, ובטענה זו בלבד נצח משה את המלאכים. (שיר השירים אות א)

